

ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ

ΑΞΙΟΠΙΣΤΗ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΠΑΛ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2026

A1.α) Στη συνέντευξή του ο Ντέιβιντ Χολάντερ αναφέρει ότι δύο από τις αρχές που εντοπίζει στο μπάσκετ μπορούν να βοηθήσουν τον άνθρωπο να προσανατολιστεί μέσα σε έναν κόσμο που αλλάζει συνεχώς. Αφενός, η ευελιξία στην αλλαγή ρόλων, αφού ο σημερινός κόσμος είναι ένα πεδίο που εξελίσσεται διαρκώς και πρέπει να ανταποκρινόμαστε συνεχώς σε νέες προκλήσεις. Αφετέρου, εστιάζει στο γεγονός, ότι το μπάσκετ μοιάζει να απαιτεί προσήλωση σε στόχους που υπερβαίνουν τις δυνάμεις του ανθρώπου και ανυψώνει τις επιδιώξεις μας.

A1.β) Στην τελευταία παράγραφο της συνέντευξης του Ντέιβιντ Χολάντερ γίνεται επίκληση στο συναίσθημα του αναγνώστη με την οποία επιδιώκεται να έρθει ο δέκτης πιο κοντά στις απόψεις του πομπού μέσα από μια συναισθηματική φόρτιση. Σημασία δεν έχει τόσο το περιεχόμενο, όσο η μορφή του ποιήματος. Μέσα επίκλησης στο συναίσθημα του αναγνώστη που εντοπίζονται στην παράγραφο είναι τα εξής:

- **αφήγηση** «όταν ήμουν έξι ετών... κανονική μπασκέτα
- **μεταφορική χρήση της γλώσσας** «να πορεύεσαι μέσα στον κόσμο»
- **ασύνδετο σχήμα** «ισχυρός, βασικός, βιώσιμος προσανατολισμός»
- **ευθύς λόγος** «είναι μια ανάμνηση»
- **α' ρηματικό πρόσωπο** «έμαθα»

A2.α) Ο τίτλος του κειμένου είναι μια ευθεία ρητορική ερώτηση που προκαλεί το ενδιαφέρον του αναγνώστη, καθώς τον προκαλεί να προβληματιστεί για την απάντηση και να διαβάσει το κείμενο. Επίσης, δημιουργεί έκπληξη, επειδή το ερώτημα είναι πρωτότυπο και απρόσμενο με χρήση ποιητικής γλώσσας (προσωποποίηση). Τέλος, εισάγει τον αναγνώστη στο θέμα, αφού ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του κειμένου, παρουσιάζοντας τη βασική ιδέα.

A2.β) Η συγκεκριμένη παράγραφος αναπτύσσεται με τη μέθοδο της αναλογίας. Συγκεκριμένα, η αναλογία εντοπίζεται στο ύψος της μπασκέτας που δημιουργεί μια υψηλή στόχευση στους παίκτες και την απαίτηση να ξεπεράσουν το ανθρώπινο μέτρο και στους στόχους που οφείλει ο άνθρωπος να βάζει στη ζωή του που πρέπει να είναι εξίσου υψηλοί και προκλητικοί.

Ο ομιλητής με τη χρήση της αναλογίας πετυχαίνει να παραλληλίσει κάτι γνωστό (το ύψος της μπασκέτας) που είναι οικείο σε όλους με κάτι που χρήζει διευκρίνισης (το είδος των

στόχων που πρέπει να έχει ο άνθρωπος στη ζωή του). Έτσι αποσαφηνίζεται η γενική ιδέα των λόγων του και φωτίζεται το νόημα της σκέψης του.

A2.γ) αντώνυμα

- «εμπιστοσύνη απέναντι στους θεσμούς»
- «αίσθηση συλλογικής ανασύνθεσης»
- «συνεχώς σταθερό κόσμο»

A3. Επικοινωνιακό πλαίσιο: Άρθρο σε εφημερίδα σχολείου → τίτλος, επίκαιρη αφορμή στον πρόλογο, ημιεπίσημο και χαλαρό ύφος.

Εφόδια που χρειάζεται ένας νέος άνθρωπος για να εκπληρώσει τα όνειρά του σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο κόσμο:

- γνωστικά και πρακτικά εφόδια: δια βίου μάθηση και συνεχής εκπαίδευση, εξειδίκευση, ψηφιακές δεξιότητες
- πνευματικά και ψυχικά εφόδια: κριτική σκέψη, φιλτράρισμα πληροφοριών και επίλυση σύνθετων προβλημάτων, αυτογνωσία, προσαρμοστικότητα, ευελιξία απέναντι στις συνεχείς αλλαγές της κοινωνίας και της αγοράς, επιμονή και υπομονή, πίστη στους στόχους του

B1. Το ποιητικό υποκείμενο εμπλουτίζει τις μέρες του γράφοντας ποιήματα. Πηγή της έμπνευσης και της δημιουργίας του είναι ο συναισθηματικός κόσμος: «της καρδιάς το αλφαβητάρι», από όπου αντλεί τα στοιχεία που θα συνθέσουν το έργο του. Όμως, δεν περιορίζεται μονάχα στη συναισθηματική διάσταση της δημιουργίας. Αντλεί, επίσης, στοιχεία από την λογική από «της σκέψης το εργαστήρι», συνδυάζοντας έτσι την διττή υπόσταση της ποιητικής δημιουργίας.

B2.α)

- **Οριστική:** «παίρνω»
- **Υποτακτική:** «να ζωγραφίσω»

Με τη χρήση οριστικής δηλώνεται το πραγματικό, το βέβαιο. Εδώ χρησιμοποιείται, καθώς το ποιητικό υποκείμενο παραθέτει τις πρακτικές που ακολουθεί, όταν γράφει ποίηση

Με τη χρήση υποτακτικής δηλώνεται η αισιόδοξη επιθυμία - ευχή του ποιητικού υποκειμένου να εξασφαλίσει πως το μέλλον που θα δημιουργήσει θα είναι φωτεινό και ευτυχισμένο.

B2.β)

- **μεταφορά:** «στην πινακοθήκη της καρδιάς μου»
- **επανάληψη:** «ζωγραφίζω τις μέρες μου με ποιήματα» - « να ζωγραφίσω τις μέρες όλου του κόσμου με ποιήματα»
- **προσωποποίηση:** «ένα όνειρο που με παιδεύει»

B3. Το όνειρο της ποιήτριας, που όσο και να την δυσκολεύει, δεν το εγκαταλείπει «ένα όνειρο που με παιδεύει» είναι, με τρόπο φωτεινό και αισιόδοξο, να γεμίσει τις ζωές του κόσμου με την ποιητική της δημιουργία «να ζωγραφίσω τις μέρες όλου του κόσμου με ποιήματα». Επιθυμεί, δηλαδή, να προσφέρει ό,τι καλύτερο διαθέτει μέσα της, ώστε να κάνει τον κόσμο ομορφότερο, προσφέροντας μέρες «γεμάτες ήλιο και γελαστά παιδιά».

Σε έναν κόσμο που αλλάζει συνεχώς, σε κλίμα αβεβαιότητας και σε καιρούς πολέμου, η διατήρηση της αισιοδοξίας και η διάθεση δημιουργίας και προσφοράς αποτελούν καθοριστικά στοιχεία. Αναμφίβολα, έχουν τη δύναμη, αν όχι να αλλάξουν τον κόσμο, τουλάχιστον να διαφυλάξουν την ευαισθησία και την ανθρωπιά που έχουμε όλοι ανάγκη. Φυσικά, το όνειρο της ποιήτριας, αν και είναι δύσκολα πραγματοποιήσιμο, μπορεί να μετατραπεί σε ένα συλλογικό αίτημα, ένα αίτημα για φωτεινές μέρες με αισιόδοξους και ευτυχισμένους ανθρώπους.

Επιμέλεια απαντήσεων από του φιλόλογους: Γεωργουδάκη Δήμητρα και Μουντογιαννάκη Γιώργο

ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ
ΑΞΙΟΠΙΣΤΗ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ